
[2013-23-RE](#)

CAUSA 2013-23-RE

Aute del Tribunal Constitucional del 7-10-2013 relatiu al recurs d'empara 2013-23-RE

Número de registre 348-2013. Recurs d'empara

Aute del 7 d'octubre del 2013

BOPA núm. 50, del 23 d'octubre del 2013

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 15 de juliol del 2013, per la representació processal de la Sra. Maria Soledad Crisol Luna, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 26 de febrer del 2013, dictat pel Tribunal de Corts i contra l'aute del 21 de juny del mateix any, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció en els seus vessants dels drets a la presumpció d'innocència i a un judici de durada raonable, reconeguts a l'article 10.2 de la Constitució i atès que demana al Tribunal Constitucional que "es declarin les vulneracions esmentades, que s'anul·lin els autes impugnats, de manera que li siguin retornades les quantitats comissades injustament, o com a mínim se li permetin provar l'origen dels diners."

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 9 d'agost del 2013;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Juan Antonio Ortega Díaz-Ambrona;

Antecedents

Primer

Arran d'una denúncia de l'entitat bancària Crèdit Andorrà, la Unitat de Prevenció de Blanqueig va demanar el bloqueig d'uns comptes bancaris titularitat de la parella de la Sra. Maria Soledad Crisol Luna, dels quals un era conjunt i l'altre amb el seu apoderament individual. El 3 d'agost del 2001, el batlle va ratificar aquestes mesures.

Segon

El 26 de febrer del 2012, mitjançant comissió rogatòria, la Secció 3a de la Sala Penal de l'Audiència Nacional de Madrid va demanar l'execució d'una sentència del 2005, posteriorment reformada en part, en què es sol·licitava el comís del contingut d'aquests comptes.

Tercer

El 26 de febrer del 2013, el Tribunal de Corts va dictar un aute en què acordava el comís en favor de l'Estat andorrà de les quantitats de diners contingudes en els comptes bloquejats.

En aquest aute, el Tribunal de Corts, destacava, entre d'altres, que el Tribunal Suprem va jutjar definitivament sobre l'origen il·lícit dels diners existents en aquells comptes i també sobre el comís, havent tingut cura de retornar a la Sra. Maria Soledad Crisol Luna alguns béns ubicats a Espanya i que eren propis, però no els béns i els diners que es trobaven a Andorra, els quals estan en relació directa amb el tràfic de drogues.

Així mateix precisava que no corresponia al Tribunal de Corts jutjar els imputats en aquesta causa per un eventual delictes comès a Andorra, sinó decidir sobre la demanda formulada pel Ministeri Fiscal d'execució del comís sol·licitat per una autoritat judicial estrangera.

Quart

La representació processal de la Sra. Maria Soledad Crisol Luna va interposar un recurs d'apel·lació contra aquest aute, i, el 21 de juny del 2013, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual desestimava aquest recurs.

Cinquè

El 15 de juliol del 2013, la representació processal de la Sra. Maria Soledad Crisol Luna va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 26 de febrer del 2013, dictat pel Tribunal de Corts i contra l'aute del 21 de juny del mateix any, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció en els seus vessants dels drets a la presumpció d'innocència i a un judici de durada raonable, reconeguts a l'article 10.2 de la Constitució.

Pel que fa a la presumpció d'innocència, la representació processal de la recurrent manifesta que segons l'article 38 de la Llei de cooperació penal internacional i de la lluita contra el blanqueig de diners, el Tribunal de Corts no pot modificar la decisió de comís estrangera, si bé ha de resoldre sobre les reivindicacions de tercers de bona fe que no hagin estat resoltes en la decisió estrangera.

Aquesta part considera que la recurrent és un tercer de bona fe, que va ser absolta pels tribunals espanyols, motiu pel qual se li van retornar a Espanya tots els béns que li havien estat prèviament embargats. Per tal com els tribunals andorrans no han tingut en compte aquests fets, s'ha vulnerat el dret a la presumpció d'innocència de la recurrent.

En aquesta causa els perjudicis causats són similars a una condemna, ja que se li han confiscats uns diners els quals no ha quedat acreditat que tinguessin un origen il·lícit o que no fossin de la seva propietat exclusiva. S'hagués hagut de permetre a la recurrent, almenys, recuperar la meitat del compte de la qual era cotitular o deixar que provés que aquests diners provenien del seu treball. En

qualsevol cas, conclou que els indicis no poden tenir per efecte desvirtuar la presumpció d'innocència si no estan plenament provats i si no tenen una relació material directa amb el fet criminal i el seu autor.

En segon lloc, aquesta part declara que s'ha vulnerat igualment, el dret a una durada raonable del procediment. Només cal observar que la causa va començar l'any 2001, quan es van bloquejar els comptes i el comís es va decretar 12 anys després. I seguint la jurisprudència establerta pel Tribunal Constitucional en aquesta matèria a la llum dels criteris establerts pel Tribunal Europeu dels Drets Humans, destaca que, en aquesta causa, les qüestions no revestien cap dificultat especial i que l'actitud de la recurrent va ser en tot moment de col·laboració.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que “es declarin les vulneracions esmentades, que s'anul·lin els autes impugnats, de manera que li siguin retornades les quantitats comissades injustament, o com a mínim se li permetin provar l'origen dels diners.”

Sisè

El 9 d'agost del 2013, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què manifesta que d'acord amb l'article 94 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional posat en relació amb l'article 18 bis de la Llei transitòria de procediments judicials, aquest recurs d'empara no contempla satisfactòriament els requisits formals per a la seva admissió a tràmit. Efectivament, la part recurrent no va formular un incident de nul·litat d'actuacions contra les resolucions objecte de recurs i, per tant, no va esgotar la via judicial ordinària en la defensa del dret presumptament vulnerat.

En aquest sentit, el Ministeri Fiscal cita diversa jurisprudència del Tribunal Constitucional sobre aquest punt.

Fonament jurídic únic

Com es desprèn dels antecedents extractats, en aquest recurs s'impugna en empara l'auto del 21 de juny del 2013 dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia que resol l'apel·lació interposada per la Sra. Maria Soledad Crisol Luna juntament amb una altra persona. En l'escrit de recurs d'empara s'al·lega la vulneració de l'article 10 de la Constitució, sobre el dret a la jurisdicció, pel que fa als drets a la presumpció d'innocència i a un judici de durada raonable.

D'acord amb l'article 94 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, si es produeix una vulneració dels drets establerts a l'article 10 de la Constitució en el decurs d'un procediment judicial “el subjecte afectat ha d'al·legar aquesta lesió en defensa del seu dret davant l'òrgan judicial ordinari pels mitjans i recursos que la legislació estableixi”. El recurs apropiat era el de nul·litat d'actuacions, previst en el capítol segon, secció tercera, article 18 bis, de la Llei transitòria de procediments judicials.

La presentació d'aquest incident no s'ha acreditat, ni tampoc les possibles raons jurídiques per no haver-ho fet. En aquestes condicions no és possible admetre a tràmit el recurs d'empara. No consta que, com estableix l'article 94 esmentat, s'hagi al·legat la vulneració del dret a la jurisdicció davant la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia. Davant d'aquell Tribunal només es van plantejar arguments de legalitat ordinària que van ser desestimats. Aquest és el criteri reiterat del Tribunal Constitucional des dels autes del 5 de novembre de 1999 recaigut en la causa 99-16-RE, del 9 de juny del 2000 recaigut en la causa 2000-7-RE o del 13 d'octubre del 2000 recaigut en la causa 2000-13-RE.

Per tot allò que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2013-23-RE interposat per la representació processal de la Sra. Maria Soledad Crisol Luna contra l'aute del 26 de febrer del 2013, dictat pel Tribunal de Corts i contra l'aute del 21 de juny del mateix any, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president del Tribunal de Corts, a la presidenta del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 7 d'octubre del 2013.

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona Laurence Burgorgue-Larsen

President

Vicepresidenta

Carles Viver Pi-Sunyer Pierre Subra de Bieusses

Magistrat

Magistrat